

[Krag.]

at man søger i Fremtiden at fjerne de Aarsager til Faldet, som Regeringen til syvende og sidst har sin store Andel i og har en afgørende Indflydelse paa. Thi hvis dette ikke sker, hvis man gennem de kommende Aar opretholder en stadig stigende Skattebyrde, en Politik, som forudsætter stadig voksende Laan, en stadig fornyet Henvendelse til Laanemarkedet, saa gad jeg se, hvorledes Forholdet vil være, naar den Periode er udløbet, for hvilken denne Lovgivning skal have Gyldighed, i hvilken disse kortfristede Laan kan opretholdes. Hvis ikke der paa dette Punkt sker en afgørende Ændring, frygter jeg meget for, at vi ikke i en nærmere Fremtid naar op paa saadanne Kurser paa de langfristede Obligationer, som vil være tilfredsstillende, naar Debitorerne skal gaa over fra de kortfristede til de langfristede Laan.

Og dertil kommer, at netop i den Overgangsperiode, der vil opstaa — og det gaar jeg ogsaa ud fra at den højtærede Minister har sin Opmærksomhed henvendt paa — vil der blive et meget stort ekstraordinært Udbud af langfristede Obligationer, et dobbelt Udbud, nemlig det Udbud, som er Konsekvensen af, at man forlader de kortfristede Laan og gaar over til de langfristede, sammen med det Udbud af langfristede Laan, som Nyfinansiering af Byggeri, der finder Sted paa dette Tidspunkt, foranlediger. Hvad Konsekvensen deraf kan blive, kan jo ingen være i Tvivl om. Det vil meget let foranledige, at der ved Overgangen fra den Laanefond, der her er foreslaaet, til den ordinære Laanefond kan blive et Slip, som kan komme til at berede den vedkommende Bygherre, enten det nu er en Enkeltperson eller et Ejendomsselskab, overordentlig store Vanskeligheder.

Dertil kommer endelig den Usikkerhed, som knytter sig til hele Rentesituationen. Denne bliver under en Lovgivning som den, der her er stillet Forslag om, for alle de Debitorer, som gaar ind under denne Lovgivning, i højeste Grad usikker. Her kan jeg ikke nægte, at jeg meget hellere havde set, at man havde bygget denne Lovgivning, hvad Rentespørgsmaalet angaar, paa en fast i Stedet for paa en svingende Rente. Dette, at den enkelte Laantager ikke pr. Termin ved, hvilken Ydelse han skal præstere, idet dette skal afgøres af Fondsbestyrelsen 3 Maaneder forud for hver Termin, er en Side af Sagen, som nok er egnet til at vække Betænkeligheder. Rentesatser, som er fastsat for Laantagere, der i den første Del af Lovens Gyldighedsperiode er gaaet ind i

disse kortfristede Laan, vil kunne faa væsentlige Forhøjelser paa Grund af Ændringer paa Pengemarkedet ved Indtræden af nye Debitorer under denne Laanefond. Dertil kommer jo, at Renten vil blive høj, utvivlsomt meget høj, hvis Kasseobligationskurserne for disse kortfristede Obligationer skal komme, saaledes som det er ønsket — et Ønske, som ogsaa jeg deler —, saa nær op til Pari som i det hele taget gør sig. Og hertil kommer saa Risikoen for Mellenrenten, hvis Nødvendighed jeg erkender, og som vil kunne blive ret betydelig, hvis der indtræder saadanne Forhold, at et betydeligt Tal af Debitorer, der gaar ind under denne Lovgivning, indfrier Laanene kontant.

Se, dette er alt sammen Risikomomenter i Forbindelse med Oprettelsen af et saadant Institut, Risikomomenter for Debitorerne i dette Institut i den Periode, for hvilken de kortfristede Laan skal gælde, og som nok kan stemme til alvorlig Eftertanke, før man gaar ind under en saadan Lovgivning. Jeg skal erkende, at det kan maaske ikke være anderledes, men tungt vejende Ulemper er det, og det er Ulemper af den Art, der har ført til, at der intet Resultat er naaet ved de Forhandlinger, der ved saa mange tidligere Lejligheder er ført om Oprettelsen af en saadan Ordning, enten det nu skulde være gennem en halv Statsinstitution, som nu foreslaaet, eller man skulde søge Ordningen gennemført under Kreditforeningernes Ledelse og Administration. Men jeg erkender, at det er Ulemper af lignende Art som dem, en Bygherre kommer ud for, der optager et langfristet Kreditforeningslaan i disse Dage og for at undgaa Virkningen af Kurstab gennem en lang Periode indskrænker sig til at belaae Obligationerne i Bankerne — eller som den Bygherre kommer ud for, der opnaar en Fortsættelse af den Finansieringskredit, han under Byggeforetagendets Gennemførelse har faaet i Bankerne, en Fortsættelse, som han vel ofte vil kunne opnaa, og hvorved jeg tror Bankerne i mange Tilfælde yder de lempeligste Vilkaar, det i det hele taget er muligt at yde; men naturligvis, de samme Ulemper er der: den høje Rente og eventuelt vanskelige Tilstande paa Obligationemarkedet paa det Tidspunkt, da en saadan Ordning ikke længere kan opretholdes.

Imidlertid skal jeg ikke indvende noget imod, at Forsøget nu gøres med Oprettelse af en saadan Laanefond for kortfristede Obligationer, som den højtærede Minister har foreslaaet. Jeg skal for saa vidt komplimentere den højtærede Minister for